

मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथील
मुळ याचिका क्र. २४००/२००४ त्रिमुर्ती पावन
प्रतिष्ठान, नेवासा, अहमदनगर विरुद्ध महाराष्ट्र
शासन यामध्ये मा. न्यायालयाने दि.२५/०३/२०१९
रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयानुसार सदर शाळेस
दि.०१.०१.२०१४ पासून अनुदानासाठी पात्र घोषित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक : न्यायाप्र -२०२१/प्र.क्र १३१/एसएम-४,
हुतात्मा राजगुरु चौक , मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- २४ नोव्हेंबर, २०२१

- वाचा:-** (१) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र.:- माशाअ-
२००९/(५९९/०९)/माशि-१, दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०११.
(२) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक :- माशामु-
२०१६-प्र.क्र.१८/एसएम-४, दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१६.
(३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक:- प्रामामु-
२०१६/प्र.क्र. (३८/१६)/२०१६/एसएम-४, दिनांक ०१ जुलै, २०१६.
(४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक:- प्रामाअ-
२०१८/प्र.क्र. ७३/ एसएम-४, दिनांक ९ मे, २०१८.
(५) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक :-माशाअ-
२०२०/ प्र.क्र.६१/एसएम-४, दिनांक ४ डिसेंबर, २०२०.
(६) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक :- माशाअ-
२०२०/ प्र.क्र.६१/एसएम-४, दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०२१,
(७) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक :- सीआरटी-
४४१७/ प्र.क्र.६१४/एसएम-२, दिनांक ०१ नोव्हेंबर, २०२१,

प्रस्तावना:-

त्रिमुर्ती पावन प्रतिष्ठान, नेवासा, अहमदनगर संचालित त्रिमुर्ती माध्यमिक विद्यालय
घोगरगांव, ता. नेवासा, जि. अहमदनगर या विद्यालयास, शासनाच्या बृहत् आराखड्यानुसार
शैक्षणिक वर्ष २०००-०१ मध्ये विनाअनुदान तत्वावर शाळा सुरु करण्यास, शासन मान्यता मिळेल या
दृष्टीने आवश्यक ते शुल्क भरून, शाळा सुरु केली होती. सदर शाळेने इयत्ता ८ वी वर्ग सुरु केले
होते. त्यावेळी इयत्ता ८ वी ची विद्यार्थी संख्या २८ होती. सदर शाळेस मान्यता नसल्याकारणाने,
संस्थेने त्यांचे स्तरावर शिक्षकांच्या नेमणूका केल्या होत्या. शाळेस मान्यता नसल्याने, शिक्षकांच्या
वैयक्तिक मान्यता देखील देण्यात आल्या नव्हत्या. सन २०००-२००१ पासून संस्थेने शिक्षक व
शिक्षकेतर कर्मचारी यांची नियुक्ती शासनाच्या नियमानुसार केली असून सदरची शाळा नियमितपणे
सुरु होती. या शाळेस मान्यता नसल्याने शाळेतील विद्यार्थ्यांची परीक्षा संस्थेच्या अन्य
विद्यालयामधून घेण्यात येत होती.

२. सदर संस्थेस शासनाची मान्यता नसल्याने, शिक्षणाधिकारी (माध्य.), अहमदनगर यांनी दि.२३.११.२००५ व गट शिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, नेवासा यांनी दि.०५.१२.२००५ च्या पत्रान्वये दि.१३.१२.२००५ पासून शाळा बंद करण्याबाबत कळविले होते. संस्थेने दाखल केलेल्या याचिका क्र. २४००/२००४ मध्ये मा. न्यायालयाने दिलेल्या दि.२०.०७.२०१४ रोजी दिलेल्या मौखिक आदेशानुसार (Oral Order) त्रिमुर्ती माध्यमिक विद्यालय, घोगरगांव, नेवासा, जि. अहमदनगर या शाळेस सन २००५-०६ पासून कायम विनाअनुदान तत्वावर, विहित अटी व शर्तीच्या आधारे मान्यता देण्यात आली होती.

३. त्रिमुर्ती पावन प्रतिष्ठान, नेवासा, अहमदनगर या संस्थेच्या त्रिमुर्ती माध्यमिक विद्यालय, घोगरगांव, नेवासा, जि. अहमदनगर या शाळेस, २०००-२००१ पासून मान्यता मिळण्याबाबत मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या रिट याचिका क्रमांक २४००/२००४ मध्ये मा. न्यायालयाने दिनांक २५/३/२०१९ रोजी दिलेल्या अंतिम निर्णयानुसार, संस्थेच्या शाळेस सन २००० पासून मान्यता देऊन इयत्ता ८ वी ते १० वी करीता सन २००७-०८ पासून अनुदान मंजूर करण्याबाबत आदेशीत करण्यात आले आहे. मात्र, सदर अनुदान मंजूर करताना शासन निर्णय, दि.०९.०५.२०१८ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता करणे आवश्यक असल्याचे देखील आदेशात नमूद करण्यात आले आहे. तसेच, मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशामध्ये याचिकाकर्त्यांनी आरक्षण धोरणाचे पालन केल्याशिवाय अनुदान देय ठरणार नाही, असेही स्पष्ट केले आहे. तथापि, प्रस्तुत प्रकरणी मा. न्यायालयाने दि. २५/३/२०१९ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही झाली नसल्याने, सदर संस्थेने मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे अवमान याचिका क्र.३२७/२०२१ दाखल केली आहे.

४. त्रिमुर्ती माध्यमिक विद्यालय, घोगरगांव, ता. नेवासा, जि. अहमदनगर या शाळेस शासन निर्णय, दि.०१.०७.२०१६ नुसार अनुदानासाठी पात्र करण्यात आले असून, शासन निर्णय, दि.०९.०५.२०१८ अन्वये दि.०१.०४.२०१८ पासून २० टक्के अनुदान देण्यात येत आहे. तसेच, संदर्भ क्र. (६) येथील शासन निर्णय, दि. १२.०२.२०२१ नुसार सदर शाळेस दि.०१.११.२०२० पासून वाढीव २० टक्के अनुदानासाठी पात्र घोषित करण्यात आले आहे. सद्यस्थितीत सदर शाळेस ४० टक्के प्रमाणे वेतन अनुदान देण्यात येत आहे.

५. मा. न्यायालयाने त्यांच्या दि.२५.०३.२०१९ च्या आदेशान्वये सदर शाळेने सन २००० मध्ये दिलेल्या निवेदनाच्या अनुषंगाने निर्णय घेण्याबाबत निर्देश दिले असून त्यानुसार सदर शाळेस संदर्भ क्र. (७) येथील दि.०१.११.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०००-०१ पासून मान्यता देण्यात आली आहे. सदर संस्थेचा अनुशेष शिल्लक असून, संदर्भ क्र. (१) व (४) येथील शासन निर्णयान्वये विहित प्रचलित निकषानुसार येथील आरक्षण धोरणाची पूर्तता दि.३१.१२.२०१३ रोजी केली असल्याने संस्थेस दि.०१.०१.२०१४ पासून अनुदानासाठी पात्र घोषित करण्याचे तसेच, शासन निर्णय, दि.१९.०९.२०१६ नुसार दि.०१.०९.२०१६ पासूनच सरसकट २० टक्के अनुदान मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

उपरोक्त प्रस्तावनेत नमूद केलेले विवेचन विचारात घेता, मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या रिट याचिका क्रमांक २४००/२००४ मध्ये मा. न्यायालयाने दिनांक २५.३.२०१९ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार, त्रिमुर्ती पावन प्रतिष्ठान, नेवासा, अहमदनगर या संस्थेच्या त्रिमुर्ती माध्यमिक विद्यालय, घोगरगांव, नेवासा, जि. अहमदनगर या शाळेस, त्यांनी आरक्षण धोरणाची पूर्तता दि.३१.१२.२०१३ रोजी केल्याने, दि.०१.०१.२०१४ पासून अनुदानासाठी पात्र घोषित करण्यात येत आहे.

२. तसेच, संदर्भ क्र. (२) येथील शासन निर्णय, दि.१९.०९.२०१६ नुसार सदर संस्थेस दि.०१.०९.२०१६ पासून सरसकट २० टक्के अनुदान मंजूर करण्यास शासन मान्यता देत आहे. तसेच, संस्थेस दि.०१.०९.२०१६ पासून २० टक्के अनुदानासाठी पात्र ठरविण्यात आल्याने, संबंधित संस्थेतील शिक्षकांच्या वेतन अनुदानाच्या दि.०१.०९.२०१६ ते दि.३१.०३.२०१८ या कालावधीतील अनुदानाच्या थकबाकीची रक्कम रुपये १,८३,४६,५४४/- (रुपये एक कोटी त्र्याऐंशी लाख शेहचाळीस हजार पाचशे चव्वेचाळीस फक्त) अदा करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन शासन मान्यता देत आहे.

- १) अनुदान वितरीत करण्यापूर्वी संबंधित शाळा सर्व निकष व अटींची पूर्तता करित असल्याची खात्री करून अनुदान वितरीत करण्याची कार्यवाही संबंधित शिक्षण उपसंचालक यांनी करावी.
- २) अनुदानास पात्र ठरलेल्या शाळेसंदर्भात काही तक्रारी प्राप्त झाल्या असल्यास त्याची शहानिशा करून सदर शाळेस अनुदान वितरीत करावे.
- ३) शाळा अनुदानास पात्र झाली म्हणजे त्या शाळेस अनुदानाचा हक्क प्राप्त होत नाही. अनुदानास पात्र घोषित केलेल्या शाळांना अनुदान मंजूर करणे हा शासनाचा स्वेच्छाधिकार असून निधीच्या उपलब्धतेनुसार शासन अनुदान मंजूर करण्याचा निर्णय घेईल. सदर अनुदान हे भूतलक्ष्यी प्रभावाने लागू राहणार नाही. राज्याची आर्थिक स्थिती, वेळोवेळी उपलब्ध होणारे आर्थिक संसाधने, राज्याच्या गरजा व त्यांचा प्राधान्यक्रम विचारात घेऊन शासन अनुदानाच्या सुत्रात बदल करील व ज्या शाळांना अनुदान मंजूर करण्यात आले नाही त्या शाळांना जेव्हा अनुदान मंजूर करावयाचे असेल त्यावेळेचे अनुदान सुत्र त्यांना लागू राहील.

३. सदर खर्च “मागणी क्रमांक ई-२ लेखाशिर्ष-२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण ०२, माध्यमिक शिक्षण, ११०, अशासकीय माध्यमिक शाळांना व कनिष्ठ महाविद्यालयांना सहाय्य (००)(११) नवीन अशासकीय माध्यमिक शाळा उघडणे (अनिवार्य) (२२०२ ३३६१) ३६-सहायक अनुदाने (वेतन)” या लेखाशिर्षाखाली चालू आर्थिक वर्षात उपलब्ध तरतूदीतून भागविण्यात येईल.

४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १०१३/२०२१/व्यय-५, दि.२३.११.२०२१ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२११२४१३१५४४१८२१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(इ.मु. काझी)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा. राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई.
- ४) अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ५) अपर मुख्य सचिव (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ६) प्रधान सचिव (व्यय) यांचे स्वीय सहाय्यक वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ,
- ७) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८) शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) म.रा. पुणे,
- ९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र , १/२ मुंबई / नागपुर,
- १०) महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र , १/२ मुंबई / नागपुर,
- ११) महालेखापाल (स्थायिक निकाल लेखा परीक्षा व लेखा) महाराष्ट्र १/२ , मुंबई / नागपुर,
- १२) स्थानिक निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी , मुंबई.
- १३) विभागीय शिक्षण उपसंचालक, पुणे विभाग
- १४) शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद, अहमदनगर
- १५) अधीक्षक वेतन पथक (माध्यमिक) जिल्हा परिषद, अहमदनगर
- १६) निवड नस्ती, एसएम-४